

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi äitiysavustuksesta ja adoptiotuesta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n muuttamisesta

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoanne liitteenä olevasta luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi äitiysavustuksesta ja adoptiotuesta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n muuttamisesta.

Ehdotetulla asetuksella muutettaisiin äitiysavustuksesta ja adoptiotuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (885/2002) 1 §:ää siten, että äitiysavustuksen suuruus olisi jatkossa 210 euroa kutakin syntynyttä lasta kohden. Korotuksen perusteena on erityisesti äitiyspakkauksen tuotteiden hankintakustannusten nousu.

Ehdotettu asetus tulisi voimaan 1.1.2026, ja sitä sovellettaisiin sellaisiin avustuksen saajiin, joiden laskettu aika on 1.4.2026 tai sen jälkeen. Ehdotettua asetusta sovellettaisiin adoptioilanteessa vanhempaan, kun adoptiolaissa (22/2012) tarkoitettu adoptionevoston antaja tai kansainvälisen adoptiopalvelun antaja on nimennyt lapsen 1.4.2026 tai sen jälkeen sijoitettavaksi vanhemman luokse.

Tausta

Äitiysavustuslain (477/1993) 1 §:ssä säädetään äitiysavustuksesta. Lain 7 §:n 1 momentin mukaan äitiysavustus suoritetaan kutakin lasta kohti avustuksen hakijan ilmoituksen mukaan joko äitiyspakkauksena tai rahana. Pykälän 2 momentin mukaan äitiysavustuksen suuruuden vahvistaa valtioneuvosto. Pykälän 3 momentin mukaan Kansaneläkelaitos määrää avustuksen saajan ja vastasyntyneen lapsen tarve huomioon ottaen äitiyspakkauksen sisällöstä.

Äitiysavustuksen suuruus vahvistetaan äitiysavustuksesta ja adoptiotuesta annetulla valtioneuvoston asetuksella. Asetuksen 1 §:n 1 momentin mukaan valtion varoista suoritettavan äitiysavustuksen suuruus on 170 euroa kutakin syntynyttä lasta kohden.

Äitiysavustuksen arvoa korotettiin edellisen kerran vuonna 2017 asetusmuutoksella. Äitiyspakkauksen menekki on vähentynyt aiemmasta, jolloin äitiyspakkauksen sijasta valitaan aiempaa useammin 170 euron suuruinen veroton rahasumma.

Tavoitteet

Ehdotetulla asetuksella korotettaisiin äitiysavustuksen suuruus 210 euroon. Tavoitteena on äitiyspakkauksen houkuttelevuuden parantuminen äitiysavustuksen korotuksen myötä.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/30510/2025.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.stm@gov.fi tai postitse osoitteeseen Sosiaali- ja terveysministeriö PL 33, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/30510/2025. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus STM137:00/2025). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä. Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 2.12.2025.

Lausuntoaika on suositeltua kuuden viikon lausuntoaikaa lyhyempi. Lausuntoaikaa on lyhennetty, jotta asetusta saataisiin voimaan vuoden 2026 alusta alkaen. Ehdotetussa muutoksessa kyse on etuuden korotuksesta eli ehdotettu muutos on positiivinen. Lisäksi ehdotettu muutos kohdistuu kertaluonteiseen etuuteen ja on vaikutuksiltaan vähäinen. Lisäksi asetuksen ehdotetun voimaantulon aikataulu on kiireellinen. Ehdotetun voimaantulon ajankohdan taustalla on muutoksen toimeenpanon sujuvuus, ja siinä on myös otettu huomioon avustuksen hakijan etu.

Valmistelijat

Lisätietoja antaa lakimies Jaana Lukkarinen, puh. 0295 163 024, s-posti: jaana.lukkarinen(at)gov.fi

Linkit

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM137:00/2025> - Hankesivu

<https://stm.fi/sv/projekt?tunnus=STM137:00/2025> - Projektsidan

Liitteet:

[Luonnos, valtioneuvoston asetus äitiysavustuksesta ja adoptiotuesta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n muuttamisesta.pdf](#) - Luonnos valtioneuvoston asetukseksi äitiysavustuksesta ja adoptiotuesta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n muuttamisesta

[Utkast, statsrådets förordning om ändring av 1 § i statsrådets förordning om moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag.pdf](#) - Utkast till statsrådets förordning om ändring av 1 § i statsrådets förordning om moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag

[Luonnos perustelumuistioksi, 3.11.2025.pdf](#) - Luonnos perustelumuistioksi

Jakelu:

Basic-Fashion Oy
Bestseller Wholesale Finland Oy
Black Moda Oy
Brands4kids A/S
Carpenter Engineered Foams Oy
Delipap Oy
Ensi- ja turvakotien liitto ry
Helsingin kaupungin neuvolat
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Jutta Product Oy
Kansaneläkelaitos
Lastensuojelun keskusliitto ry
Logonet Oy
Mannerheimin Lastensuojeluliitto
Monimuotoiset perheet -verkosto
Nevertex Oy
Oikeusministeriö
Oy Essity Finland Ab
Pa-Hu Oy
Pedihealth Oy
Pyka Oy
Reima Europe Oy

Russow Trade OÜ
Sanoma Pro
Scan Wear Aps
Sinituote Oy
Stora Enso Packaging Oy
Sulattamo Oy
Suomen Lämpömittari Oy
Suomen RFSU Oy
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
TJH Promotions Oy
Toyrock Oy
UAB Barker Textiles
Univisio Oy
Ålands landskapsregering

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne luonnoksesta alla olevaan tekstikenttään.

Siika-aho Liisa
Sosiaali- ja terveysministeriö

Lukkarinen Jaana
Sosiaali- ja terveysministeriö